

ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

การทำมีดโบราณ

การนวดแผนไทย

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรพื้นบ้าน

พิธีบวชต้นไม้

องค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง

ข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น.....การแพทย์แผนไทย.....

(สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการ
จัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี)

2. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น.....แพทย์แผนไทย.....

รหัสภูมิปัญญาท้องถิ่น.....8-6302111-16-002.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งภูมิปัญญาท้องถิ่น)

ละติจูด (Latitude) .....14.657495..... ลองจิจูด (Longitude) .....101.366507.....

3. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☒ อื่นๆ .....ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแพทย์แผนไทย.....

4. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....การใช้สมุนไพรรักษาโรค เช่น สมุนไพรล้างพิษ สมุนไพรอบตัว ฯลฯ.....

.....การแปรรูปสมุนไพรเป็นยารักษาโรค เช่น สมุนไพรยานาง สมุนไพรพรมมิ + หญ้าหวาน ฯลฯ.....

.....การแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น สบู่ แชมพู ครีมบำรุงผิว ฯลฯ.....

5. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น (แสดงวัสดุ/อุปกรณ์ และขั้นตอน/วิธีการ และประโยชน์ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น)

1. สมุนไพรไม่แปรรูป.....นำสมุนไพรไปตากแดดให้แห้งแล้วนำไปบรรจุในหีบห่อ.....

2. สมุนไพรแปรรูป.....อุปกรณ์ 1) เต้าอบ 2) เครื่องนวด 3) ถุงซิปล็อค.....

.....วิธีการ 1) นำสมุนไพรไปอบในเต้าอบประมาณ 15 ชั่วโมง.....

.....2) นำสมุนไพรที่ผ่านการอบไปปั่นให้ละเอียด.....

.....3) นำสมุนไพรที่ได้จากการปั่นไปบรรจุในถุงซิปล็อค.....

6. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจาก.....โรงเรียนภัทรเวชสยาม (การแพทย์แผนไทย).....

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้คิดค้นขึ้นมาใหม่

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ-สกุล.....นางกาญจนา ทอนสูงเนิน อายุ.....46.....ปี อาชีพ..... แพทย์แผนไทย.....
.....ขายสินค้าโอท็อป.....

ชื่อหมู่บ้าน..... ชับหวาย..... ที่อยู่บ้านเลขที่..... 81..... หมู่ที่..... 16.....
ตำบล ปากช่อง อำเภอ ปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา หมายเลขโทรศัพท์..... 0846656588.....

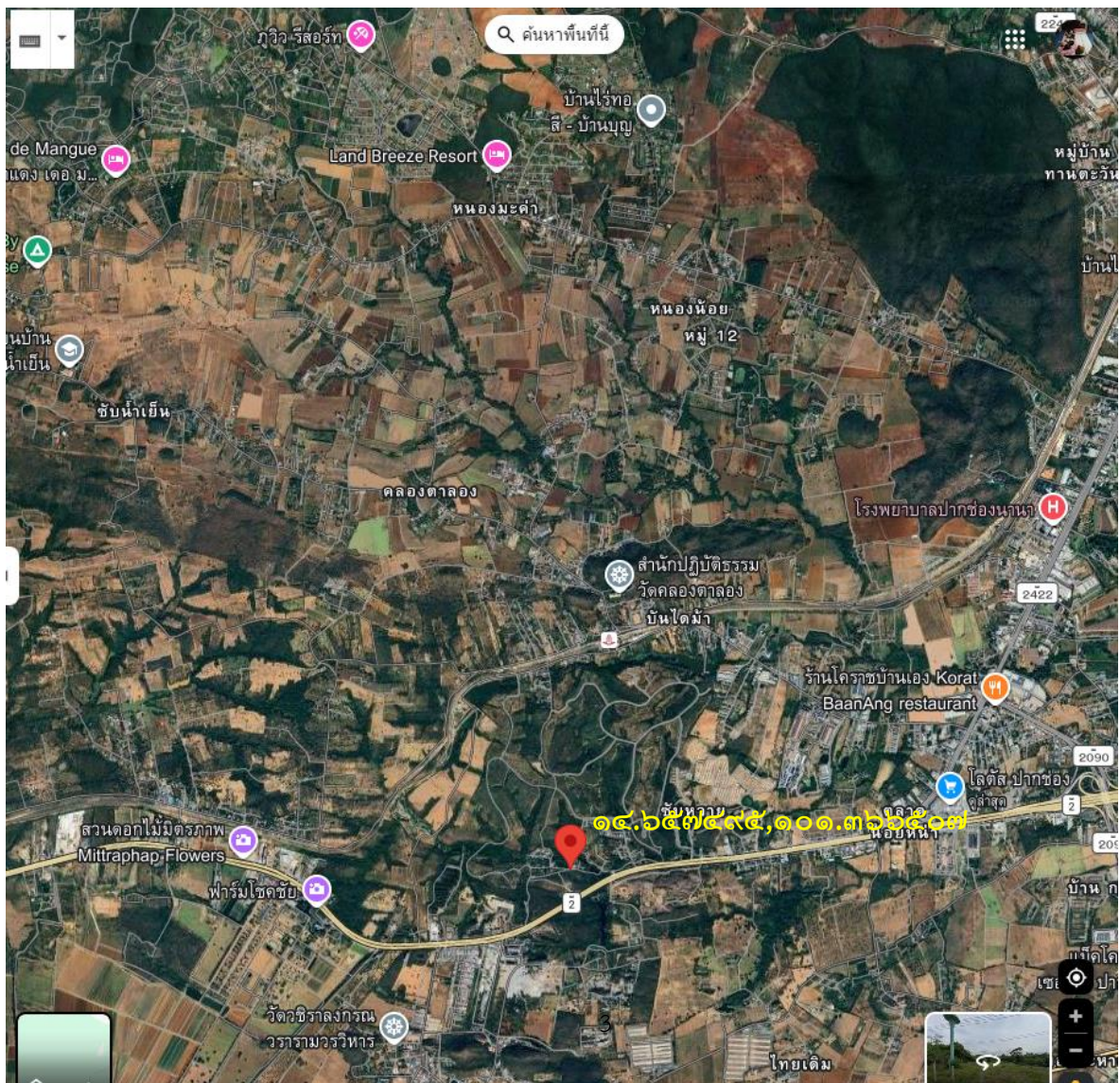
ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....นางกาญจนา ทอนสูงเนิน อายุ.....46.....ปี อาชีพ..... แพทย์แผนไทย.....
.....ขายสินค้าโอท็อป.....

ชื่อหมู่บ้าน..... ชับหวาย..... ที่อยู่บ้านเลขที่..... 81..... หมู่ที่..... 16.....
ตำบล ปากช่อง อำเภอ ปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา หมายเลขโทรศัพท์..... 0846656588.....

เหนือ

ผังแสดงตำแหน่งภูมิปัญญา

ชื่อ-สกุล.....นางกาญจนา ทอนสูงเนิน.....ละติจูด (Latitude).....14.657495.....ลองจิจูด (Longitude).....
.....101.366507..... ชื่อหมู่บ้าน..... ชับหวาย..... ที่อยู่บ้านเลขที่..... 81..... หมู่ที่..... 16..... ตำบล ปากช่อง.....
อำเภอ ปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา หมายเลขโทรศัพท์..... 0846656588.....

ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร

บันทึกข้อมูลโดย.....องค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง.....วัน เดือน ปี 18 กุมภาพันธ์ 2569.....

ข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น.....การแพทย์แผนไทย.....

(สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการ
จัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี)

2. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น.....แพทย์แผนไทย.....

รหัสภูมิปัญญาท้องถิ่น.....8-6302111-16-003.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งภูมิปัญญาท้องถิ่น)

ละติจูด (Latitude) .....14.657495..... ลองจิจูด (Longitude).....101.366507.....

3. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☐	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☐	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☒	อื่นๆ .....ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแพทย์แผนไทย.....

4. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....นวดบำบัด, รักษาโรค 13. กลุ่มอาการ ได้แก่ อาการปวดคอ, บ่า, ไหล่ (Office Syndrome).....อาการปวด
หลัง/ปวดเอว (Low Back Pain).....อาการปวดเข่า/เข่าตึงอาการไหล่ติด (Frozen Shoulder).....อาการปวดศีรษะ /
ไมเกรน.....อาการปวดขาตามปลายมือ/ปลายเท้า.....อาการอัมพฤกษ์อัมพาต (ระยะฟื้นฟู).....อาการปวดเมื่อยทั่วไป
อาการปวดจากเส้นตึง/เส้นฉีก.....อาการปวดข้อ.....กลุ่มอาการทางเดินหายใจ (แน่นหน้าอก, หายใจไม่อิ่ม).....อาการปวด
ประจำเดือน (ช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อ).....อาการนอนไม่หลับ/เครียด.....

5. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น (แสดงวัสดุ/อุปกรณ์ และขั้นตอน/วิธีการ และประโยชน์ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น)

.....วัสดุอุปกรณ์ในการนวด..... 1) น้ำมัน..... 2) เตียงนอน..... 3) แก้วน้ำ.....

.....วิธีการนวด..... ใช้มีอนวดตามจุดต่างๆที่มีอาการ.....

6. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจาก.....วิทยาลัยเทคโนโลยีการแพทย์และสาธารณสุข
กาญจนนาภิเษก.....

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้คิดค้นขึ้นมาใหม่

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ-สกุล.....นายไพรัช.....ทองสูงเนิน.....อายุ.....50.....ปี อาชีพ.....ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย.....

.....ขายสินค้าโอท็อป.....

ชื่อหมู่บ้าน.....ซับหวาย.....ที่อยู่บ้านเลขที่.....81.....หมู่ที่.....16.....

ตำบล.....ปากช่อง.....อำเภอ.....ปากช่อง.....จังหวัด.....นครราชสีมา.....หมายเลขโทรศัพท์.....0832937948.....

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....นายไพรัช.....ทองสูงเนิน.....อายุ.....50.....ปี อาชีพ.....ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย.....

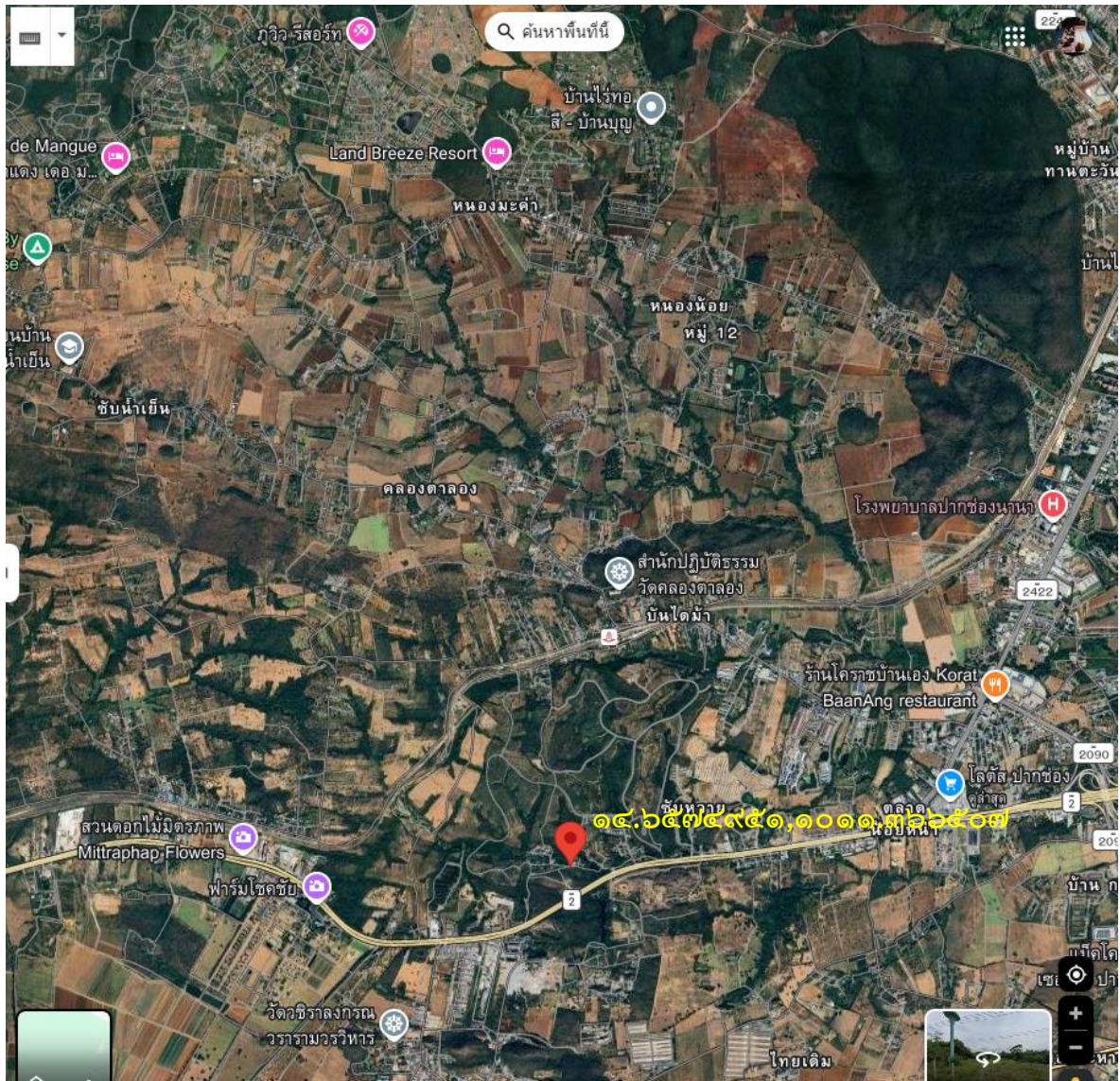
.....ขายสินค้าโอท็อป.....

ชื่อหมู่บ้าน.....ซับหวาย.....ที่อยู่บ้านเลขที่.....81.....หมู่ที่.....16.....

ตำบล.....ปากช่อง.....อำเภอ.....ปากช่อง.....จังหวัด.....นครราชสีมา.....หมายเลขโทรศัพท์.....0832937948.....

ผังแสดงตำแหน่งภูมิปัญญา

เหนือ

ข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น..... สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม.....

(สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการ
จัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี)

2. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น..... มีดบ้านไทยเจริญ.....

รหัสภูมิปัญญาท้องถิ่น..... 8-6302111-20-001.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งภูมิปัญญาท้องถิ่น)

ละติจูด (Latitude) 14.755978936576204 ลองจิจูด (Longitude) 101.31193658874409.....

3. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

อื่นๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือน

4. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขั้นตอนการทำมีด มีการอบชุบมีดด้วยเตาควบคุมอุณหภูมิบ่อเกลือเคมี ทำให้มีดทุกเล่มมีความแข็งที่เหมาะสม ไม่แข็งหรืออ่อนเกินไป.....

5. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น (แสดงวัสดุ/อุปกรณ์ และขั้นตอน/วิธีการ และประโยชน์ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น)

- วัสดุอุปกรณ์..... 1) เหล็กเหน็บ 2) เตาเผา 3) เครื่องขัดสายพาน 4) ฟังตีเหล็ก 5) ค้อนตีเหล็ก 6) น้ำมันชุบโลหะ
7) เครื่องลับคม 8).....

- ขั้นตอน..... 1) นำเหล็กเหน็บมาเผาไฟ ตีขึ้นรูปให้เป็นรูปทรงมีดตามต้องการ

..... 2) นำมีดที่ตีได้รูปทรงแล้วมาปาก ตกแต่งรูปทรง ปาดแก้มมีดให้เหมาะสมกับประเภทของมีด

..... 3) อบชุบแข็งมีดด้วยเตาบ่อเกลือเคมีควบคุมอุณหภูมิ

..... 4) เข้าด้ามมีดโดยกาวคุณภาพอีพ็อกซี่

..... 5)ลับคมมีดพร้อมทดสอบการรักษาคม.....

6. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจาก..... นายสรสิทธิ์ อ่ำพาส.....

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้คิดค้นขึ้นมาใหม่

ขั้นตอนการทำมีดบ้านไทยเจริญ

นำเหล็กแหลมมาเผาไฟ ตีขึ้นรูปให้เป็นรูปทรงมีดตามต้องการ

นำมีดที่ตีได้รูปทรงแล้วมาปาก ตกแต่งรูปทรง ปาดแก้มมีดให้เหมาะสมกับประเภทของมีด

อบชุบแข็งมีดด้วยเตาปอเกลือเคมีควบคุมอุณหภูมิ

เข้าด้ามมีดโดยกาควบคุมภาพอีพ็อคซี

ลับมีดพร้อมทดสอบการรักษาคม

ข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น.....จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....

(สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการ
จัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี)

2. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น.....การอนุรักษ์ต้นไม้โดยการบวชป่า.....

รหัสภูมิปัญญาท้องถิ่น.....8-6302111-07-006.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งภูมิปัญญาท้องถิ่น)

ละติจูด (Latitude).....14.753886.....ลองจิจูด (Longitude).....101.307044.....

3. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☒ อื่นๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอนุรักษ์ป่าไม้.....

4. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....นำศาสนามาเป็นกลไกในการรักษาป่า.....

5. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น (แสดงวัสดุ/อุปกรณ์ และขั้นตอน/วิธีการ และประโยชน์ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....พิธีบวชต้นไม้.....อุปกรณ์.....ผ้าสบง.....ผ้าจีวร.....หรือผ้าสังฆาฏิ.....ของพระภิกษุสงฆ์.....

.....วิธีการ.....พระสงฆ์และผู้ร่วมพิธีนำผ้าที่เตรียมไว้ไปผูกที่ต้นไม้ใหญ่หรือต้นไม้ที่ต้องการ.....

.....บวช.....จากนั้นพระสงฆ์สวดมนต์เจริญชัยมงคลคาถา (บทสวดชัยนโต).....

.....ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำ.....รับพร.....เสร็จพิธี.....

6. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้คิดค้นขึ้นมาใหม่

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ-สกุล.....พระครูธรรมสารปกากร.....(ดวงเด่น ปภากโร).....เจ้าอาวาสวัดลำทองกลาง.....อายุ.....45.....ปี

ชื่อหมู่บ้าน.....บ้านลำทองกลาง.....ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....7.....

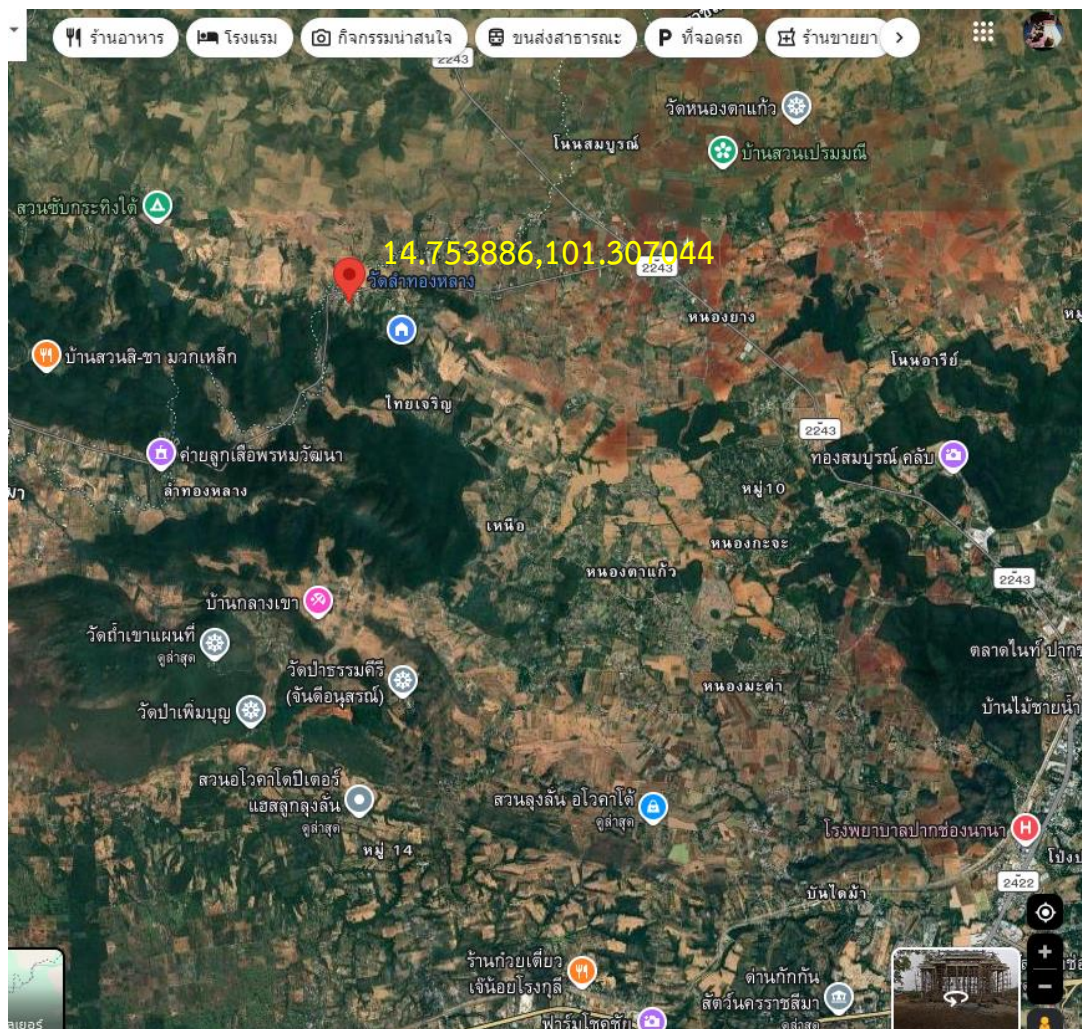
ตำบล.....ปากช่อง.....อำเภอ.....ปากช่อง.....จังหวัด.....นครราชสีมา.....หมายเลขโทรศัพท์.....0621741886.....

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....นายธรรมศิลป์ ขอนพกลาง.....อายุ .....46..... ปี อาชีพ .....รับราชการ.....
ชื่อหมู่บ้าน.....ไทยเจริญ.....ที่อยู่บ้านเลขที่ .....62 หมู่ที่ 20.....
ตำบล.....ปากช่อง.....อำเภอ.....ปากช่อง.....จังหวัด.....นครราชสีมา.....หมายเลขโทรศัพท์ .....0934455739.....

เหนือ

ผังแสดงตำแหน่งภูมิปัญญา

ภาพถ่ายกิจกรรมบวชต้นไม้ประจำปีสิรินธรและต้นไม้อื่นๆ บริเวณน้ำตกวัดลำทองกลาง หมู่ที่ 7 บ้านลำทองกลาง ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

บันทึกข้อมูลโดย.....องค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง.....วัน เดือน ปี.....6 มีนาคม 2569.....

